

EUROPEES COMITÉ VOOR SYSTEEMRISICO'S

BESLUIT VAN HET EUROPEES COMITÉ VOOR SYSTEEMRISICO'S

van 27 januari 2014

inzake een coördinatiekader betreffende de kennisgeving van nationale macroprudentiële beleidsmaatregelen door bevoegde of aangewezen autoriteiten en de verstrekking van adviezen en afgifte van aanbevelingen door het Europees Comité voor systeemrisico's

(ESRB/2014/2)

(2014/C 98/03)

DE ALGEMENE RAAD VAN HET EUROPEES COMITÉ VOOR SYSTEEMRISICO'S

Gezien Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en beleggingsondernemingen en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012⁽¹⁾, meer in het bijzonder artikel 458,

Gezien Verordening (EU) nr. 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende toegang tot het bedrijf van kredietinstellingen en het prudentieel toezicht op kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, tot wijziging van Richtlijn 2002/87/EG en tot intrekking van de Richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG⁽²⁾, meer in het bijzonder artikel 133,

Gezien Verordening (EU) nr. 1092/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 betreffende macroprudentieel toezicht van de Europese Unie op het financiële stelsel en tot oprichting van een Europees Comité voor systeemrisico's⁽³⁾, meer in het bijzonder artikel 3, lid 2 onder j),

Gezien Aanbeveling ESRB/2011/3 van het Europees Comité voor systeemrisico's van 22 december 2011 inzake het macroprudentieel mandaat van nationale autoriteiten⁽⁴⁾,

Gezien Aanbeveling ESRB/2013/1 van het Europees Comité voor systeemrisico's van 4 april 2013 inzake tussenliggende doelstellingen en instrumenten van macroprudentieel beleid⁽⁵⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Het Europees Comité voor systeemrisico's (European Systemic Risk Board (ESRB)) is verantwoordelijk voor de uitoefening van macroprudentieel toezicht in de Unie met als doel bij te dragen aan het voorkomen of limiteren van systeemrisico's voor de financiële stabiliteit binnen de Unie. Het ESRB identificeert systeemrisico's, waaronder systeemrisico's die naar zijn mening ondervangen dienen te worden door macroprudentiële beleidsmaatregelen. Het ESRB kan relevante acties stimuleren en daardoor bijdragen aan a) het verzekeren dat het ultieme doel van macroprudentieel beleid wordt bereikt en b) het tegengaan van een mogelijke neiging tot niet-handelen, waaronder begrepen zowel activering als de-activering van macroprudentiële maatregelen, die zich onder bepaalde omstandigheden voor kan doen met betrekking tot macroprudentieel beleid.
- (2) Het overkoepelende doel van het ESRB is te verzekeren dat het macroprudentiële beleid dat door bevoegde of aangewezen autoriteiten wordt gevolgd systeemrisico's voorkomt of limiteert op een tijdige en effectieve wijze en dat het beleid tegelijkertijd verenigbaar is met en bijdraagt aan de goede werking van de interne markt van de Unie.
- (3) Het ESRB dient bij te dragen aan het verwezenlijken van de doelstellingen van de interne markt, en meer specifiek de bevordering van een geïntegreerde Unietoezichtstructuur die noodzakelijk is voor het stimuleren van tijdige en consistente beleidsreacties onder de lidstaten. Op deze manier worden afwijkende benaderingen voorkomen en wordt het functioneren van de interne markt verbeterd. Daartoe kan het ESRB onderlinge erkenning aanmoedigen van macroprudentiële maatregelen van bevoegde of aangewezen autoriteiten, in het bijzonder in gevallen waarin is voorzien in onderlinge erkenning door Uniewetgeving. Het ESRB kan in de toekomst met een versterkt begrip van macroprudentieel beleid ook in andere gevallen onderlinge erkenning aanbevelen.

⁽¹⁾ PB L 176 van 27.6.2013, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 176 van 27.6.2013, blz. 338.

⁽³⁾ PB L 331 van 15.12.2010, blz. 1.

⁽⁴⁾ PB C 41 van 14.2.2012, blz. 1.

⁽⁵⁾ PB C 170 van 15.6.2013, blz. 1.

- (4) In overeenstemming met zijn mandaat zal het ESRB samenwerken met internationale financiële organisaties en macroprudentiële autoriteiten in derde landen en de noodzaak beoordelen van Unie-brede macroprudentiële beleidsreacties op systeemrisico's en macroprudentieel beleid in derde landen.
- (5) Het nieuwe Unieregelgevingskader voor banken bevat twee aparte wetgevingsinstrumenten: Richtlijn 2013/36/EU (hierna: de kapitaalvereistenrichtlijn) en Verordening (EU) nr. 575/2013 (hierna: de kapitaalvereistenverordening). De bepalingen van de kapitaalvereistenrichtlijn zijn minder prescriptief van aard dan die van de kapitaalvereistenverordening. De lidstaten beschikken derhalve over een grote mate van flexibiliteit inzake de toepassing van macroprudentiële instrumenten die zijn gebaseerd op de kapitaalvereistenrichtlijn, zoals bijvoorbeeld de verschillende kapitaalbuffers. Daarentegen zijn de in artikel 458 van de kapitaalvereistenverordening neergelegde macroprudentiële instrumenten niet zo flexibel. Het gebruik hiervan door nationale autoriteiten is onderworpen aan een specifieke procedure die tevens de reikwijdte van de toepassing daarvan bepaalt.
- (6) In de kapitaalvereistenrichtlijn en de kapitaalvereistenverordening zijn diverse kennisgevingsvereisten vastgelegd die door bevoegde of aangewezen autoriteiten in acht genomen moeten worden ten aanzien van het ESRB met betrekking tot macroprudentieel toezicht, in het bijzonder in de volgende bepalingen: artikel 129, lid 2, artikel 130, lid 2, artikel 131, lid 7, artikel 131, lid 12, artikel 133, artikel 134, lid 2, artikel 136, lid 7 en artikel 160 van de kapitaalvereistenrichtlijn en artikel 99, lid 7 en artikel 458 van de kapitaalvereistenverordening.
- (7) Op basis van artikel 133 van de kapitaalvereistenrichtlijn en artikel 458 van de kapitaalvereistenverordening dient het ESRB adviezen te verstrekken of aanbevelingen af te geven met betrekking tot specifieke macroprudentiële maatregelen, zulks binnen één maand na ontvangst van kennisgeving van dergelijke maatregelen. Om deze adviezen en aanbevelingen te kunnen verstrekken zal het ESRB vanuit een macroprudentieel perspectief de gepastheid beoordelen van de voorgenomen maatregelen, op basis van de kennisgeving die is ontvangen van de respectievelijke autoriteit en op basis van het eigen oordeel van het ESRB.
- (8) Zoals vastgelegd in artikel 458 van de kapitaalvereistenverordening is het, in het kader van de juridische basis tot verschaffing van dergelijke adviezen, vereist dat een rechtvaardiging wordt gegeven waarom andere macroprudentiële instrumenten uit de kapitaalvereistenrichtlijn en de kapitaalvereistenverordening het geïdentificeerde systeemrisico niet voldoende kunnen ondervangen, rekening houdend met de relatieve effectiviteit van die maatregelen. Hiervoor zal het ESRB de onderliggende ratio beoordelen vanuit een macroprudentieel perspectief, evenals de voordelen van de aangekondigde maatregelen met betrekking tot rechtvaardiging, doeltreffendheid, efficiëntie en proportionaliteit.
- (9) In zijn beoordeling zal het ESRB ook de mogelijke grensoverschrijdende implicaties in ogenschouw nemen van de aangekondigde maatregelen en, indien dit noodzakelijk wordt geacht, bepaalde verbeteringen van de aangekondigde maatregelen voorstellen ter limitering van mogelijke negatieve overloopeffecten binnen de context van de interne Uniemarkt. Het ESRB concentreert zich echter op de algemene nettovoordelen van macroprudentiële maatregelen vanuit een financieel stabiliteitsperspectief.
- (10) Het ESRB zal in de loop der tijd ook bijdragen aan de coördinatie en ontwikkeling van coherente en consistente macroprudentiële beleidsreacties op systeemrisico's binnen de Unie en aldus een beter begrip van macroprudentieel beleid en de toepassing van „best practice” methodes op dit gebied stimuleren.
- (11) Aangezien het ESRB zijn adviezen en aanbevelingen binnen één maand na ontvangst van een kennisgeving verstrekt in overeenstemming met artikel 133 van de kapitaalvereistenrichtlijn en artikel 458 van de kapitaalvereistenverordening, dient er een soepel werkende en efficiënte procedure te zijn voor de beoordeling van aangekondigde maatregelen en het verstrekken van adviezen en aanbevelingen.
- (12) Een belangrijk onderdeel van deze soepele en efficiënte procedure is dat aan de kennisgevende autoriteiten wordt verzocht de kennisgevingen van de maatregelen in de Engelse taal te doen, met gebruikmaking van de sjablonen die door het ESRB op zijn website zijn gepubliceerd, en ervoor te zorgen dat de kennisgeving zo nauwkeurig en bondig mogelijk is geschreven.
- (13) Teneinde het secretariaat van het ESRB in staat te stellen tijdig de noodzakelijke administratieve en organisatorische regelingen te treffen, wordt de kennisgevende autoriteiten bovendien verzocht het secretariaat van het ESRB informeel op de hoogte te brengen van een op handen zijnde kennisgeving, indien mogelijk vijf ECB-werkdagen voor indiening van de kennisgeving.

- (14) Dit besluit stelt efficiënte procedures vast die algemeen zijn aanvaard door de leden van de algemene raad van het ESRB. Nationale macroprudentiële autoriteiten en andere betrokken nationale organen die niet zijn vertegenwoordigd in de algemene raad van het ESRB worden door middel van publicatie van dit besluit in het Publicatieblad van de Europese Unie geïnformeerd met betrekking tot de procedures die het ESRB hanteert bij het verstrekken van adviezen en de afgifte van aanbevelingen met betrekking tot macroprudentiële beleidsmaatregelen die zijn vastgesteld door bevoegde of aangewezen autoriteiten. Dit besluit creëert echter geen rechtens verbindende verplichtingen die verder gaan dan verplichtingen op grond van rechtshandelingen van de Unie,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Onderwerp

Dit besluit stelt een gemeenschappelijk procedureel kader vast voor de verstrekking van adviezen en de afgifte van aanbevelingen door het ESRB op basis van de kapitaalvereistenrichtlijn en de kapitaalvereistenverordening. Dergelijke adviezen en aanbevelingen worden uitgebracht in overeenstemming met dit besluit.

Artikel 2

Definities

Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder:

1. „kennisgeving”: iedere kennisgeving aan het ESRB door bevoegde of aangewezen autoriteiten, inclusief de ECB, op basis van artikel 9 van Verordening (EU) nr. 1024/2013 van de Raad⁽¹⁾ in overeenstemming met artikel 133 van de kapitaalvereistenrichtlijn en met artikel 458 van de kapitaalvereistenverordening.
2. „advies”: een advies van het ESRB dat binnen één maand wordt verstrekt in overeenstemming met artikel 133 van de kapitaalvereistenrichtlijn en artikel 458 van de kapitaalvereistenverordening.
3. „aanbeveling”: een aanbeveling van het ESRB die binnen één maand afgegeven wordt in overeenstemming met artikel 133, lid 14 van de kapitaalvereistenrichtlijn.
4. „macroprudentiële beleidsmaatregel”: een besluit met betrekking tot maatregelen van bevoegde of aangewezen autoriteiten, waarvan kennisgeving gedaan wordt aan het ESRB in overeenstemming met artikel 133 van de kapitaalvereistenrichtlijn en artikel 458 van de kapitaalvereistenverordening en waaromtrent het ESRB een advies verstrekt of een aanbeveling afgeeft in overeenstemming met punt 1 tot en met 3.

Artikel 3

Kennisgeving aan het ESRB

1. Artikel 3 is van toepassing op iedere kennisgeving in de zin van artikel 2, lid 1. Het creëert geen rechtens verbindende verplichtingen die verder gaan dan verplichtingen op grond van rechtshandelingen van de Unie.
2. Ter bevordering van een soepele en efficiënte procedure wordt aan de kennisgevende autoriteiten verzocht de kennisgevingen in de Engelse taal te overleggen. Indien het ESRB een sjabloon voor kennisgeving heeft gepubliceerd, worden de kennisgevende autoriteiten verzocht dit sjabloon te gebruiken bij het opstellen van een kennisgeving. Het ESRB publiceert dergelijke sjablonen op zijn website.
3. De kennisgeving bevat alle relevante informatie in overeenstemming met de vereisten op basis van respectievelijk de kapitaalvereistenrichtlijn en de kapitaalvereistenverordening. De kennisgeving dient zo nauwkeurig en bondig mogelijk geschreven te zijn.
4. Tenzij de kennisgevende autoriteit specifiek heeft verzocht om niet-publicatie of indien niet-publicatie anderszins noodzakelijk wordt geacht door het ESRB omwille van redenen van financiële stabiliteit, worden kennisgevingen binnen drie maanden na de dag van ontvangst gepubliceerd door het ESRB.

Artikel 4

Adviezen en aanbevelingen van het ESRB

1. Artikel 4 is van toepassing op alle adviezen en aanbevelingen in de zin van artikel 2, lid 2 en 3.

⁽¹⁾ Verordening (EU) nr. 1024/2013 van de Raad van 15 oktober 2013 waarbij aan de Europese Centrale Bank specifieke taken worden opgedragen betreffende het beleid inzake het prudentieel toezicht op kredietinstellingen (PB L 287 van 29.10.2013, blz. 63).

2. Indien, ondanks een verzoek om nadere informatie van het ESRB aan de kennisgevende autoriteit, de kennisgeving en de in geval van nadere verduidelijking ontvangen informatie niet alle relevante informatie bevatten die nodig is om de gepastheid van de voorgenomen maatregel te beoordelen, inclusief het voldoen daarvan aan de respectievelijke vereisten op basis van de kapitaalvereistenrichtlijn en de kapitaalvereistenverordening, kan het ESRB een advies verstrekken dat stelt dat het niet mogelijk is de naleving van de vereisten op basis van de kapitaalvereistenrichtlijn en de kapitaalvereistenverordening te beoordelen. Het ESRB kan ook, al naargelang het geval, een negatief advies verstrekken dan wel een negatieve aanbeveling afgeven.
3. Wanneer een kennisgeving is ontvangen krachtens artikel 133 van de kapitaalvereistenrichtlijn en artikel 458 van de kapitaalvereistenverordening, doet het secretariaat van het ESRB deze onverwijld doen toekomen aan alle leden van de algemene raad en aan alle leden van het beoordelingsteam, zoals beschreven in artikel 5 via Darwin en met gebruikmaking van de geheimhoudingsprocedure.
4. Binnen 5 ECB-werkdagen na de dag van ontvangst van een kennisgeving in overeenstemming met lid 3, kan ieder lid van de algemene raad inhoudelijke kanttekeningen indienen bij het ESRB met betrekking tot negatieve externe effecten in de zin van nadelige grensoverschrijdende overloopeffecten van de aangekondigde macroprudentiële beleidsmaatregel. Ter bevordering van een soepele en efficiënte procedure wordt de leden verzocht dergelijke inhoudelijke kanttekeningen in de Engelse taal te uiten. De leden verschaffen alle relevante informatie, zo exact en bondig mogelijk, die noodzakelijk is voor de beoordeling van de gepastheid van dergelijke inhoudelijke kanttekeningen als onderdeel van de beoordeling op basis van lid 5.
5. Binnen 12 ECB-werkdagen na de dag van ontvangst van een kennisgeving in overeenstemming met lid 3 bereidt het beoordelingsteam een beoordeling voor van, en stelt een ontwerpadvies of -aanbeveling op inzake, de macroprudentiële beleidsmaatregel met betrekking tot de gepastheid daarvan op grond van de respectievelijke vereisten krachtens de kapitaalvereistenrichtlijn en de kapitaalvereistenverordening vanuit een macroprudentieel en financieel stabiliteitsperspectief. Het beoordelingsteam houdt nauwgezet rekening met toepasselijke inhoudelijke kanttekeningen die zijn gemeld bij het ESRB op basis van lid 4.
6. Na afronding door het beoordelingsteam legt het secretariaat van het ESRB het ontwerpadvies of de ontwerpaanbeveling onverwijld ter overweging op basis van de schriftelijke procedure voor aan alle leden van de algemene raad, zulks via Darwin en met toepassing van de geheimhoudingsprocedure. Binnen vier ECB-werkdagen na de dag van overlegging kunnen leden van de algemene raad op- en aanmerkingen indienen met betrekking tot het ontwerpadvies of de ontwerpaanbeveling voordat de algemene raad een besluit neemt.
7. Binnen twee ECB-werkdagen volgende op de dag waarop opmerkingen van de leden van de Algemene Raad moesten worden ingediend, beoordeelt het beoordelingsteam of het ontwerpadvies of de ontwerpaanbeveling gezien die opmerkingen herzien dient te worden en dient via het ESRB-secretariaat, de finale versie van het ontwerpadvies of de ontwerpaanbeveling bij de Algemene Raad in.
8. Op basis van de door het beoordelingsteam opgestelde beoordeling en het ontwerp neemt de algemene raad een besluit met betrekking tot het ontwerpadvies of de ontwerpaanbeveling. Tenzij een vergadering van de algemene raad wordt bijeengeroepen op basis van het reglement van orde van het ESRB, wordt het besluit van de algemene raad schriftelijk genomen, in welk geval de leden van de algemene raad een termijn van ten minste vijf ECB-werkdagen krijgen voor het uitbrengen van hun stem. Het besluit van de algemene raad wordt — uiterlijk — ten minste één ECB-werkdag voorafgaande aan het verstrijken van de periode van één maand zoals beschreven in artikel 133 van de kapitaalvereistenrichtlijn en artikel 458 van de kapitaalvereistenverordening genomen.
9. Tenzij de kennisgevende autoriteit specifiek heeft verzocht om niet-publicatie of indien niet-publicatie anderszins noodzakelijk wordt geacht door het ESRB omwille van redenen van financiële stabiliteit, wordt het advies of de aanbeveling van het ESRB binnen drie maanden na goedkeuring of afwijzing van de macroprudentiële beleidsmaatregel in overeenstemming met de bepalingen van de kapitaalvereistenrichtlijn en de kapitaalvereistenverordening gepubliceerd door het ESRB. Totdat deze periode van drie maanden is verstreken is het advies of de aanbeveling niet-openbaar en vertrouwelijk.

Artikel 5

Beoordelingsteam

1. Er wordt een beoordelingsteam opgericht dat als een permanente substructuur onder het technisch adviescomité fungeert. Het team stelt beoordelingen op en bereidt ontwerpadviezen en -aanbevelingen voor met betrekking tot macroprudentiële beleidsmaatregelen. Leden en waarnemers van het beoordelingsteam zijn voldoende hooggeplaatst in rang, zowel vanuit een technisch perspectief als een beleidsperspectief.
2. De permanente leden van het beoordelingsteam bestaan uit twee vertegenwoordigers van het secretariaat van het ESRB, één vertegenwoordiger van de ECB, één vertegenwoordiger vanuit het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme (GTM) en negen vertegenwoordigers die ieder een nationale centrale bank (NCB) van een lidstaat vertegenwoordigen (hierna de „negen vertegenwoordigers”) zoals bepaald in lid 8.

3. De permanente waarnemers van het beoordelingsteam bestaan uit twee vertegenwoordigers van de Europese commissie en één vertegenwoordiger van de Europese Bankautoriteit.
4. De niet-permanente waarnemers van het beoordelingsteam bestaan uit twee vertegenwoordigers, waarvan één van de NCB en één van de nationale bevoegde of aangewezen autoriteit, al naargelang het geval, van iedere lidstaat die een kennisgeving heeft gedaan van een macroprudentiële beleidsmaatregel, en één vertegenwoordiger van iedere instelling die is vertegenwoordigd door een lid van de algemene raad van het ESRB dat inhoudelijke kanttekeningen heeft gemeld op basis van artikel 4, lid 4.
5. Indien, op basis van artikel 5, lid 2 van Verordening (EU) nr. 1024/2013, de ECB, in plaats van nationale autoriteiten, kennisgeving doet van een macroprudentiële beleidsmaatregel op nationaal niveau, wordt de ECB vertegenwoordigd door één niet-permanente waarnemer en wordt elke betrokken lidstaat vertegenwoordigd door twee niet-permanente waarnemers die worden aangewezen op basis van lid 4.
6. De rol van de niet-permanente waarnemers in het beoordelingsteam bestaat uit het verschaffen van informatie en uitleg aan de permanente leden inzake aangekondigde macroprudentiële maatregelen of gemelde inhoudelijke kanttekeningen.
7. De voorzitter van het beoordelingsteam is een vertegenwoordiger van het secretariaat van het ESRB.
8. Op basis van nominaties door de NCB's van lidstaten benoemt de algemene raad negen vertegenwoordigers, die ieder een NCB van een lidstaat vertegenwoordigen, in het beoordelingsteam. De negen vertegenwoordigers fungeren volgens een toerbeurtsysteem. In eerste instantie worden vier van de negen vertegenwoordigers voor de eerste termijn benoemd voor een periode van twee jaar en vijf van de negen vertegenwoordigers voor een periode van drie jaar, waarbij hun termijn niet direct verlengbaar is. Daarna zal de termijn van ieder van de negen vertegenwoordigers beperkt zijn tot twee jaar, welke termijn niet direct verlengbaar is. De samenstelling van de negen vertegenwoordigers verzekert een evenwichtige vertegenwoordiging van NCB's van zowel lidstaten die deelnemen aan het GTM als lidstaten die niet deelnemen aan het GTM.
9. Ter vermijding van belangenconflicten bij de beoordeling van macroprudentiële beleidsmaatregelen, wordt de status van permanent lid tijdelijk opgeheven, zonder vervanging, ten aanzien van vertegenwoordigers van NCB's of de vertegenwoordiger van de ECB in alle gevallen waarin autoriteiten van de respectievelijke lidstaat of de ECB kennis hebben gegeven van een macroprudentiële beleidsmaatregel of inhoudelijke kanttekeningen hebben geuit met betrekking tot de macroprudentiële beleidsmaatregel die beoordeeld moet worden door het beoordelingsteam. Lid 4 en lid 5 blijven van toepassing.
10. De permanente leden van het beoordelingsteam bereiden in overeenstemming met artikel 4, lid 5 ontwerpadviezen en ontwerpaanbevelingen voor, waarover de algemene raad kan stemmen. Het beoordelingsteam streeft naar consensus onder zijn permanente leden. Indien de omstandigheden dit vereisen, kan het team een meerderheidsoordeel en een minderheidsoordeel opnemen in de beoordeling die aan de algemene raad wordt voorgelegd.

Artikel 6

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op 28 januari 2014.

Gedaan te Frankfurt am Main, 27 januari 2014

De voorzitter van het ESRB

Mario DRAGHI
